

OKULDA/SINIFTA
DİSİPLİN SORUNU
OLAN ÖĞRENCİLERE
YAKLAŞIMLAR

Disiplin;

- **Bir amaçla bir araya gelmiş insan grubunun düzen içinde yaşamasını sağlamak için seçilip konulmuş kuralları, hükümleri ve bunlara uyulması için alınan önlemlerdir.**

Disiplin Sorunu/İstenmeyen Davranışın Nedenleri

- **1. Öğrencinin kendisinden kaynaklanan nedenler**
- **2. Evden kaynaklanan (Anne-baba) nedenler**
- **3. Öğretmenden kaynaklanan nedenler**

1) Öğrencinin kendisinden kaynaklanan nedenler

- Öğrencinin kendisini değersiz, sevgisiz ya da yetersiz görmesi
- Sınıfta dikkat çekme ya da öğretmene karşı gelme isteği
- Başkalarının onu eleştirmesi, küçük düşürmesi, kaba davranması ya da alay etmesi
- Öğrencinin bir grubun üyesi olma ihtiyacı
(aidiyet duygusu)
- Öğretmenlerden, sınavlardan ya da sınıfta konuşmaktan korkma
- Kendilerini sınıfta tutsak gibi hissetmeleri
- Muhalif karaktere sahip olmaları ve onlar için yapılan her çalışmayı eksik bulmaları

2) Evden kaynaklanan (Anne-baba) nedenler

- Anne-baba arasındaki zayıf ilişkiler
- Anne-baba-çocuk arasındaki zayıf ilişkiler
- Aile bireylerinden birisinin ölümü
- Ayrılık, terk etme, boşanma
- Anne-babanın istenmeyen davranışları (aldatma vb. öğrenme)
- Kardeşler arasındaki rekabet ve düşmanlık
- Çocuğun ailede istenmemesi
- Aşırı otoriter aile

3) Öğretmenden kaynaklanan nedenler

- Öğretmenden öğretmene değişen bakış açısı
- Öğretmenin bütün öğrencilere her koşulda aynı uzaklıkta durmaması
- Öğretmenin o andaki psikolojik ve fiziksel durumu
- Öğretmenin derse zamanında başlamaması
- Ders araç-gereçlerini zamanında hazırlamaması

-
- Öğretmendeki mesleki tükenmişlik
 - Öğretmenin çocuklardan hoşlanmaması ya da özel sorunlar (evlilik, ölüm vb.)

Okulda Disiplin Saęlamaya Yardımcı Belli Başlı Faktörler

- 1) Okulun bir disiplin anlayışı olması**
- 2) Etkin Rehberlik Servisi**
- 3) Etkili öğretmen davranışları**
- 4) Öğrenci-Öğretmen-Veli-İdare İşbirliği**
- 5) Okul binasının etkin kullanımı ve Okul Çevresi**

1) Okulun bir disiplin anlayışı olması

Okul idaresi başta olmak üzere tüm personelin öğretmene saygısızlık, devamsızlık, okula geç kalma, törenlere katılmama, zararlı alışkanlıklar kullanımı vb. konularda tutarlı olması ve tek bir anlayış oluşturması gerekir.

2) Etkin rehberlik servisi

Rehberlik servisindeki personelin öğrencilerin aile yapısını, karakteristik özelliklerini, hassas noktalarını bilmesi ve istenmeyen bir davranış sergilendiğinde bununda göz önüne alınması konusunda idare ve öğretmenleri bilgilendirmesi gerekir.

Önleme

3) Etkili Öğretmen davranışları

- Öğrencinin tanınması, varsa belli başlı aile sorunlarını bilmek, öğrenciye ismiyle hitap etmek, öğrencinin yanında olduğunu hissettirmek, güven vermek,

Biraz Ciddi

Derse geç gelme,

Derste sakız çiğneme

Ödevi yapmama

Ciddi

dersi bölme

öğretmene karşı gelme

okul eşyalarına

zarar verme

Çok Ciddi

hırsızlık

silah taşıma

madde kullanma

4) Öğrenci-Öğretmen-Veli-İdare İşbirliği

Öğrenci ve veli okulda kendileri için en iyi çalışmaların yapıldığına inanması gerekir.

5) Okul binasının etkin kullanımı ve Okul Çevresi

- Okul fiziki şartlarının uygun olması(ışık, boya vb.)
- Okul çevresindeki öğrencilerin ilgisini çeken internet kafe, park vb. yerlerle ilgili önlem almak

Disiplin Sorunlarına ve istenmeyen davranışlara nasıl yaklaşabiliriz?

Eski disiplin anlayışımızda;

- Öğrencinin ilgi ve istekleri baskı altında tutulurdu.
- Kuralları katı bir şekilde uygulamak esastı.
- Sınıftaki sessizlik ve öğrenci pasifliğine önem verilir ve bu disiplin ölçütü olarak kabul edilirdi.
- Öğrencinin olumlu davranış örneği gösterdiğinde bu (şımarmanın) ödüllendirilmez, olumsuz davranış gösterdiğinde cezalandırılırdı.
- Öğretmenin sınıf otoritesini sağlama konusunda kontrolü çok baskındı.

Pozitif Disiplin

Pozitif disiplinin amacı, yardımlaşmaya ve iş birliğine kapalı, saldırgan, özgüven duygusu gelişmemiş, başarısızlığın suçunu başkalarına yükleyen, sorumluluktan kaçan, yalan söyleyen, sınıfta ders dinlemeyen, hatalı anne baba tutumlarından dolayı çeşitli uyum ve davranış bozuklukları gösteren çocuklara rehberlik yapmaktır.

Pozitif Disiplin de:

- Yapmalardan çok yapılar üzerinde durulur.
- Çalışkanlık, işbirliği ve yardımseverlik ön plandadır.
- Öğrencinin kişiliğine saygı gösterilir.
- Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine önem verme ön plandadır.
- Öğrencinin olumsuz davranışlarından daha çok olumlu davranışları pekiştirilir ve teşvik edilir.
- Öğrenci-öğretmen işbirliği vardır.

Önleyici Disiplin Anlayışı

Elimizde olmayan nedenlerle ortaya çıkabilecek problemleri ve gergin durumları, öğretmenlik becerisiyle önlemek ve büyütmeden yatıştırıp yok etmektir.

Önleyici Disiplin Anlayışı

- Öğrencilerin isimleri öğrenilmelidir.
- Öğrencinin sınıfta oturuş biçimine ve kimlerle oturduğuna dikkat edilmelidir.
- Öğrencideki ani davranış değişikliklerini fark etmek
- İstenmeyen davranışlarda tarafsız olmalıyız.

Düzeltilici Disiplin Anlayışı

Bütün önleyici çabalarımıza rağmen yeniden suç işlenmişse, ona karşı alınacak tavırla öğrencinin bir daha suç işlemesini önlemeye yönelik anlayıştır.

Düzeltilici Disiplin Anlayışı

- Öğrenci grup içinde ve ya arkadaşlarının yanında cezalandırılmamalıdır.
- Öğrenciye hatası anlatılarak pişman olması sağlanabilir.
- Problem ortadan kalktıktan sonra artık hatırlatılmamalı ve üzerinde durulmamalıdır. Kesinlikle etiketleme ve ya yaptığı olay nedeniyle lakap takma olmamalıdır.

ÖNERİLER

- ➔ **Öğrencileri İzlemek:** Sınıfı sürekli izlemeli ve herkesi görebilecek pozisyonda durmamız önemli
- ➔ **Öğrencileri Motive etmek:** Onlara derse aktif katılım imkanı verilmeli, sık sık olumlu pekiştirme kullanılarak mümkün olduğu kadar çok öğrenciye söz hakkı verilmeli
- ➔ **Öğrencilerin ilgisini artırmak ve derse dikkati çekmek:** İlginin dağılması ve sıkılma belirtileri görüldüğünde güncel bir konuyu tartışmak, küçük zeka oyunları oynamak, ilginç hikaye, anı vb. anlatmak gibi yöntemler deneyerek dikkati tekrara öğretmende toplamak

-
- Sınıf Kurallarını tespit etmek ve öğrenciden beklenen davranışlar ile ilgili açıklama yapmak ve bu konularda kararlı olmak
 - Yapılan davranışın kabul edilemez olduğunu vücut dili kullanarak, dokunarak, sözle doğrudan ve ya dolaylı soru sorarak, yada istenmeyen davranış üzerinden öğrenci uyarılabilir.

-
- Sakarlık, ses tonunun yüksek olması, kendini ifade etmede yetersiz hissetmesi zaman zaman sınıfta problem yaratabilir. Genellikle böyle durumlarda bunu kişiselleştirerek “ sen benimle nasıl böyle konuşmaya cesaret edersin” şeklinde bir güç mesajı gönderiz.. Böylece o gençle iletişimi koparmış oluruz.
 - Ergenlik döneminde içgüdüsel olarak otoriteye karşı gelme davranışı olduğunu unutmamalıyız

-
- Zaman zaman öğretim yöntemlerinde araç ve gereçlerinde değişiklik yapmak
 - Sorumluluk vermek
 - Bütün yöntemlere rağmen hala istenmeyen davranış devam ediyorsa ceza vermek,

İstenmeyen davranışın/disiplin sorununun ciddilik derecesi

Biraz Ciddi

Derse geç gelme,
Derste sakız çiğneme
Ödevi yapmama

Ciddi

dersi bölme
öğretmene karşı gelme
okul eşyalarına
zarar verme

Çok Ciddi

hırsızlık
silah taşıma
madde kullanma

DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR
EDERİM😊

Ali Kemal KESKİN
Atatürk Ortaokulu
Okul Rehber Öğretmeni